

RMK NÕUKOGU KOOSOLEKU PROTOKOLL

23.08.2023 nr 1-11/8

Koosolek toimus RMK Metsamajas, Toompuiestee 24, Tallinn.

Algas kell 11.00, lõppes kell 12.45.

Osa võtsid:

nõukogu liikmed Yoko Alender, Ahti Kuningas, Randel Länts, Margit Martinson, Jevgeni Ossinovski, Ülo Needo, Merike Saks ja Hardi Tullus.

Puudus nõukogu liige Priit Lomp.

Koosolek oli otsustusvõimeline.

Kutsutud:

juhatuse liikmed Mikk Marran, Erko Soolmann ja Kristjan Tõnisson, puiduturustusosakonna juhataja Ulvar Kaubi, tugiteenuste juht Agne Aija, arendus- ja kliimaosakonna juhataja Jaarek Konsa, kommunikatsiooniosakonna juhataja Triin Küttim, finantsosakonna juhataja Ullabritt Murumaa ja õigusosakonna juhataja Mare Hiiesalu.

Koosolekut juhatas Randel Länts.

Protokollijaks valiti Mare Hiiesalu.

Kinnitati järgmine päevakord:

1. RMK nõukogu 14.06.2023 koosoleku protokoll kinnitamine
2. Tutvumine RMK arengukava esialgse versiooniga
3. Muud küsimused

1. RMK nõukogu 14.06.2023 koosoleku protokoll kinnitamine

Otsustati:

Kinnitada RMK nõukogu 14.06.2023 koosoleku protokoll.

Otsuse poolt olid kõik koosolekust osavõtnud nõukogu liikmed.

2. Tutvumine RMK arengukava esialgse versiooniga

Kuulati:

Mikk Marran tutvustas RMK arengukava 2024-2028 koostamise etappe, väljapakutavat missiooni, visiooni ja põhiväärsusi. Mikk Marran andis lühiülevaate kavandatavatest arengusuundadest, mis on suunatud RMK-st välja ja arendusvaldkondadest, mis on suunatud RMK-sse sisse.

Arengukavas on mitmeid tegevused, mis on seotud tööde mahtudega ja ka rahaliste mahtudega, mis ei ole lõplikult välja arvatud. Seda ei saanud teha, kuna soovime eelnevalt saada tagasisidet, kas oleme õigel teel. Üldjoontes saame öelda, et kui RMK tegutseb keskkonnasäästlikumalt, mõõdukamalt ja mõistlikumalt, siis nii optimaalselt metsa enam ei suuda majandada ja see võib kaasa tuua väikse miinuse äritulude poolel. Samas tundub, et see on ühiskonna ja ka nõukogu ootus.

Kristjan Tõnisson tutvustas arengusuunda „Elurikkana hoitud loodus“ (slaidid lisatud).

Erko Soolmann tutvustas arengusuunda „Kestlikult ja kliimapositiivselt loodud tulu“ (slaidid lisatud).

Kristjan Tõnisson tutvustas arengusuunda „Teadlikum looduskasutus“ (slaidid lisatud).

Mikk Marran tutvustas arendusvaldkondasid „Kaasavalt ja laiapindselt planeeriv RMK“ „Innovatsiooni ja teadusesse panustav RMK“, „Aregut väärtustav RMK“ (slaidid lisatud).

Ahti Kuningas arvamuse kohaselt on arengukava tutvustatud verisoon väga hea. Ahti Kuningas tundis huvi, kas uue arengukavaga seonduvalt on plaanis muuta RMK struktuuri ja võtta inimesi juurde.

Mikk Marran selgitas, et muudatusi tehakse, kui selleks aeg on küps, struktuurireformi kohe ei ole plaanis. Eeldatavalt võiksime jääda töötajate sama arvu juurde.

Ahti Kuningas tegi ettepaneku infotehnoloogia (IT) võimaluste paremaks kasutuselevõtmiseks. IT on strateegia üks osa. Ta küsis, kas see ei peaks eraldi sisse olema toodud.

Mikk Marran selgitas, et RMK on võtnud viimasel ajal IT osakonda mitmeid inimesi tööle. IT saab panustada andmete visualiseerimise osas.

Agne Aija lisas, et RMK lõi augusti alguses andmete tiimi. Arendustööd tellime väljast, oma töötajad omavad pädevust neid tellida ja vastu võtta.

Hardi Tullus märkis, et tegemist on hästi läbimõeldud arengukavaga. Nõukogu liikmed võiksid võimendada riigile ja ühiskonnale sõnumit, et kui RMK hakkab rakendama teisi meetodeid ja tegevusi, mis on vähem efektiivsed ja raha sissetoovad, siis ka dividendiootused saavad olla väiksemad.

Hardi Tullus esitas küsimusi püsimeetsanduse ja püsimeetsa teemadel, samuti valikraiate osakaalu määramise kohta.

Erko Soolmann selgitas, kuid märkis, et teema vajab edasiarendust.

Hardi Tullus küsis, kas on plaanis välja töötada RMK-sisene metsakasvatustlike võtete juhend, kus on selgelt mõõdetavalt defineeritud, mis on segapuistu, ja millistest puuliikide osakaaludest see algab.

Erko Soolmann selgitas, et oleme liikumas eesmärgini, et peapuuliigi osakaal oleks 80% või alla selle 2/3 eraldistel noorendike ja latimetsade arenguklassides.

Hardi Tullus märkis, et arengukava versioonis on valikraiate kohta kõrgemad nõuded, kui need on ette nähtud metsaseaduse ja looduskaitseadusega. Ta küsis, kas RMK-l on kavas teha

metsaseaduse ja metsa majandamise eeskirja muutmise ettepanekud. Samuti oleks vaja muuta looduskaitseadust, mis ei võimalda lageraie alternatiive.

Erko Soolmann selgitas, et RMK kavandatav projekt võiks anda teadusesse sisendi. Mõned sätted metsaseaduses on 90-ndest aastatest, mis kindlasti vajavad uuendamist. Vajame paindlikkust analoogselt Soomega.

Yoko Alender avaldas rahulolu arengukava tutvustatud versiooni kohta. Ta märkis, et see on sisukas. Eesti metsa hea hoidmine ja kasvatamine on missioonis hästi sõnastatud, samuti mõiste „elusam elu“. Metsa üks funktsioon on ka stressiennetus. Yoko Alender julgustas loodushariduse poolel seda teadlikumalt ära kasutama ja esile tooma. Hästi on tabatud elurikkuse hoidmise alapid, on pööratud tähelepanu rohevõrgustikule, mis ei ole ainult kaitsealad. Oluline on ökohüvede hindamine. Loodushariduse ja koormusega loodusele seonduvalt soovitas ta rajada veekogude äärde rohkem ujumiskohtasid. Arengut väärtustav juhtimine läheb kokku kestlikkuse kontseptsiooniga.

IT-sse panustamine on õige, aga seda eraldi suunana ei lisaks. Alasuundades võiks välja tuua, mis on IT roll. Mis puudutab visualiseerimist, siis IT-d arendada tuleks riigiga koos, mitte kõike ise teha.

Margit Martinsonile meeldis arengukava versioon. Kliimaministri esitatud omanikuootused on kooskõlas sellega, mida täna tutvustati. Digiteema ei peaks arengukavas eraldi olema, see peaks olema integreeritud eesmärkide juurde. Tähtis on andmete kasutus ja andmeanalüüsi osa. Andmeid, mida riigina kogume, võiks avalikkusele jagada koostöös, need võiksid olla välja töötatud koostöös teiste asutustega, KAUR-iga, Maa-ametiga. Loodav maa- ja ruumiamet saab olema tugev partner RMK-le. Uued arengusuunad ja teenused toovad kaasa kulusid. Riigis ei tohiks topeltteenuseid luua, nende hulka kuuluvad ka visualiseerimise vahendid ja avalikkusele suunatud uued teenused.

Jevgeni Ossinovski märkis, et arengukavaga väljendatud suund on õige, suur töö on tehtud. Selgelt peab ütleva, et inimesele saab väärtust luua niivõrd kui võrd loodus on hoitud. Loodushoid on alus, et inimesele väärtust pakkuda. Jevgeni Ossinovski tegi ettepaneku asendada sõna „lisandväärtus“, mis on majandustermin, sõnadega „uus väärtus“.

Tuleb silmas pidada 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärke, et konkreetset tegevust oleks sellega seotud. Kliimapositiivsuse mõõde peaks jääma, kindlasti see materialiseerub numbriteks. RMK-l on selles oluline roll. Märjalade taastamise teemal oleks vaja ambitsioonikamat eesmärki. Peaksime tagama selle, et majandatavate metsade süsiniku sidumise bilanss on vähemalt neutraalne, ideaalis positiivne.

Tasuks läbi töötada kliima rahvusvahelise finantseerimise võimalused, st leida institutsionaalsed investorid, kes süsiniku sidumise eest on valmis maksma. Selle arvelt saab rahastada teatud tegevusi. See on üks teemadest, kus RMK-l on võimalik leida koostööprojekte, mis võiks olla kajastatud.

Tuleks lõpetada kuusega uuendamine ja monopuistute rajamine. Ka maanteede ääres on mõistlik raieküpset metsa raiuda. Vanad männikud tuleks jätta raiumata.

Yoko Alender lisas, et pikaajalisus võiks ka arengukavas kajastuda, eelkõige toodete puhul.

Jaarek Konsa teavitas, et saime süsinikukrediidi kauplemise teemat uurides juhuslikult teada, et iirlased on selle teemas osas meist ees. Oleme nendega kontaktis, uurime mida nad teinud on.

Kristjan Tõnisson lisas, et ka täna on olemas filantroope, kes soovivad süsinikuemissiooni vähendamisele panustada. RMK-ga sõlmis lepingu Saksa investor, kes soovis finantseerida Leidissoos kraavide sulgemist.

Erko Soolmann selgitas, et uuritakse Tartu Ülikooli teadlase Jaan Liira poolt tõstatatud hüpoteesi, et kuuse-kooreüraski kahjustused levivad eelkõige kõrgema läbikuivamise ohuga muldadel, ent niiskematel kasvukohtadel pole sellist seost täheldatud. Meil on geneetiliselt resistentsemaid vorme olemas. Kuusele on kohastunud oma elustik. On mitmeid käimasolevaid teadustöid, mis sellele keskenduvad.

Merike Saks märkis, et ei ole selge, kuidas arengukava võiks mõjutada kehtivat RES-i. Ta ei leidnud tutvustatud versioonis eesmärki, et riigimetsa majandamine võiks olla riigile oluline tuluallikas. See pool vajab täiendamist, kuna metsa majandamisest tulenev otsene kui ka kaudne tulu riigile on oluline. Merike Saks tegi ettepaneku riigieelarvesse kantava tulu osa välja tuua. Omaniku ootused peaksid olema läbi arutatud Vabariigi Valitsuse tasandil ja enne nõukogu poolt uue arengukava kinnitamist peaks seda tutvustama valitsusele, et saada mandaat selle kinnitamiseks. Ei ole selge, kui palju RMK tulust rahastatakse loodushoidu ja kestlikkuse. Sellega on loodud riigieelarve väline otserahastamise kanal, mis peab olema laiemalt riigieelarve strateegia raames kokku lepitud, et kõik valdkonnad oleks võrdselt koheldud ja riigi prioriteetidest lähtuvalt rahastatud.

Kristjan Tõnisson täiendas kuusega uuendamise kohta antud selgitust. Mõiste „mitmekesine mets“ tähendabki, et me ei raja monokultuure.

Hardi Tullus avaldas arvamust, et kuusega uuendamise osas ei peaks olema nii pessimistlik. Kuuse kasvamise areaal ulatub Eestis tunduvalt lõuna poole. Kuusk ei ole vaid põhjamaade liik.

Ülo Needo nõustus, et tegemist on hea arengukavaga. Selles on väljendatud riigi ja inimeste ootused. Nõustus, et lageraielank võiks olla väiksem, seda võiks katsetada. Loodusesse liikumisse panustamine on hea, toob inimesi rohkem metsa. RMK võiks teha loodus- ja matkaradade rajamisel ettevõtjatega koostööd. Osa ehitatavaid metsateid on liiga võimsad. Metsas võiks olla rohkem rattaga läbitavaid radasid. Arengukava versioon otseselt ei kajasta muinsusväärtuste hoidu ja kuidas nendega edasi minna. Need võiks siduda metsa muude vaatamisväärtustega.

Mikk Marran lisas, et Kultuuriministeerium ja Muinsuskaitseamet peaksid muinsusväärtuste kohta tegema inventuuri, RMK maal on neid tuhandeid. Tuleks teha otsus, milliseid peaks haldama RMK.

Yoko Alender avaldas rahulolu, et muinsusväärtuste teema esile tõsteti. Ta teavitas, Kultuuriministeeriumis toimub mälestiste nimekirja ülevaatamine. Muinsusväärtuste kaitse tasuks võtta arengukavasse.

Mikk Marran palus nõukogu liikmetelt ettepanekuid, millised on järgmised sammud arengukava kinnitamiseks. Mikk Marran informeeris, et 2023. aasta dividendiootus on 38 miljonit eurot. Kliimaministeeriumiga tuleks need omanikuootuse elemendid, millel puudub kate eelarves, läbi arutada.

Mikk Marran küsis, kas nõukogu liikmed oleksid nädala jooksul valmis andma täiendavaid kirjalikke kommentaare.

Yoko Alender leidis, et tuleks sisse tuua rohkem selgitusi, eriti sinna, kus on arvnäitajad.

Mikk Marran nõustus, et arengukavasse võiks numbriliste näitajate juures tuua võrdlusi ja visuaale.

Mikk Marran teavitas, et oktoobri alguseks on plaan panna kokku arengukava lõplikum tekst ning lisada sinna selgitused ja lisad. Oktoobri 3. nädalal võiks olla valmis puhas versioon ja 4. nädalal võiks esitada kinnitamiseks nõukogule.

Mikk Marran selgitas, et arengukava on tutvustatud partneritele ja keskkonnaühenduste esindusorganisatsioonidele. Ta küsis arvamust, kas tuleks tutvustada ka üksikutele keskkonnaorganisatsioonidele.

Jevgeni Ossinovski soovitas korraldada arengukava lõpliku versiooni avalik väljapanek (7-10 päeva).

Yoko Alender palus saata arengukava samal ajal, kui see läheb avalikuks, ka Riigikogu keskkonnakomisjonile ja Kliimaministeeriumile.

Otsustati:

Võtta nõukogu liikmetele tutvustatud RMK arengukava esialgne versioon teadmiseks ja täiendada seda vastavalt nõukogu liikmete ettepanekutele.

Otsuse poolt olid kõik koosolekust osavõtjad.

3. Muud küsimused

Muid küsimusi ei olnud.

(allkirjastatud digitaalselt)

Randel Länts
Nõukogu esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Mare Hiiesalu
Protokollija